

Ghioaga lui Briar

Vasile Alecsandri

I

În mijlocul câmpiei întinsă ce se pierde
Sub zarea albăstrie cu-a ei comoară verde,
Culcat pe spate șede voinicul bivolar
Briar, ce n-are în lume decât un gros stejar,
Un bun și scump tovarăș de lupte crâncenite,
Cioplit în chip de ghioagă cu falii oțelite.
Alesu-l-au el singur în codrul îndesat,
Jupitu-l-au de coajă, prin foc el l-au uscat,
Apoi, ieșind în vale cu ghioaga subsuoară,
Acum se simte vesel că are-o surioară.
Știu bivoli de dânsa și-n laturi se feresc,
Și, cât stau la pășune, cu ochiul o pândesc,
Căci dacă-n depărtare se răzlețesc de turmă,
Cumplita ghioagă zboară vârtej pe a lor urmă.
Și bivoli sălbatici, nebuni de groaza ei,
Revin la cârd în fugă, supuși ca niște miei.
Știu lupii, hoți de noapte ce ies la vânătoare
Când cerul se ascunde în neagra-nvelitoare,
Și-n poalele pădurii, sub crânguri tupilați,
Privesc duios la bivoli ce-n iarbă stau culcați,
Dar nu-ndrăznesc să iasă din umbră mai devale,
Căci ghioaga păzitoare le stă în ochi și-n cale.
Știu încă și tătarii din Crâm și din Bugeac
De groaznica-i lovire de moarte, fără leac.
O știu de când o ceată păgână, rătăcită,
Scăpat-au peste Nistru amar jumătățită,
Și-acum, în tremur, zice năprasnicul tătar:
„Allah să te ferească de ghioaga lui Briar!”

II

Briar, cu-a sale brațe sub capul lui crucite,
Cu pletele-i mițoase în iarbă încâlcite,
Privește pe deasupra-i cum trec neconținut
Nori lungi și vulturi ageri în zbor neobosit,
Și mintea lui furată de-a cerului mișcare
Se pierde-n aiurire plutind sub bolta mare,
Se duce prin lumină săltând din nor în nor,
Se prinde de aripa ce zboară mai ușor,
Iar noaptea rătăcește afund din stele-n stele,
Cătând să-și vază visul cu ochii printre ele.

Ce vis?

El ce trăise ca șoimul izolat,
Din revărsatul vieții pe lume-nstrăinat,
Crescut în înfrățire cu iarba și cu vântul,
Având de templu cerul și de culcuș pământul;
El, oaspele câmpiei, născut pe al ei sin,
Scăldat în foc de soare și-n limpede senin,
Ce nu văzuse încă nici sate, nici orașe,
Nici florile-omenirii cu chipuri drăgălașe;
El, care ziua-ntreagă se-ngână cu un pai,
Și-n cânticul de paseri surprinde-un dulce grai,
Ce vis frământă gându-i, ce taină spune-ades
Și stelelor din ceruri, și florilor din șes?

III

Trei zile sunt acuma de când pe-o seară lină
Văzut-au o minune zburând pe sub lumină,
O fată alungată de-un bivol cu ochi crunți.
Era domnița, fiica lui Dragoș de la munți,
Scăpată din robia tătarilor, calare
Pe-un zmeu care la goană pereche nu mai are.
Fugea de groază calul și iute-n câmp sărea,
Dar bivolul sălbatic de aproape-l urmărea,
Răgând, mișcând din coarne, plecându-și fruntea largă,
Cercând pe cal din fugă să-l prindă și să-l spargă.

Briar zări copila! Viu fulger se izbi
Zvârlind în bivol ghioaga menită de a-l zdrobi.
Se puse drept în cale-i, se prinse de-a lui coarne
Și-i frânse coarda-n luptă, sucind-o să-l răstoarne,
Iar bivolul rămase pe iarbă neclintit...
Atunci copila dulce i-au zis cu glas uimit:
„Voinice! să ai parte în viață de iubire!”
Ș-au dispărut din ochii-i precum o nălucire.

IV

Briar din acea clipă trezit, transfigurat,
E dus cu mintea-n visul ce-i pare c-au visat,
Luptând cu gânduri nouă, cu simț de lungă jale
Și cu mirarea vie a gândurilor sale.
Văzut-au, nevăzut-au minunea ce-au văzut?
În inima lui zace un dor nepriceput,
Și cât e ziua lungă și cât e noaptea lată,
Nu poate a-și rupe dorul și gândul de la fată.
Ades el poartă ochii pe veșteda câmpie,
Și-i pare mult mai largă, părându-i mai pustie,

Căci zâna nu mai vine voios a o înflori.
El suferă de-o taină și-i place a suferi,
Grăind în faptul zilei cu iarba, cu izvorul,
Și seara cu amurgul, cu vântul, cu mohorul,
Cu vulturii, cu șoimii ce vin de peste plai...
Ah! unde-i cea minune sosită de la rai
Ce-n inimă-i vărsat-au o mult fierbinte rouă
Și l-au făcut să treacă din viață-n viață nouă?
Dar iarba îi răspunde pe câmp îngălbînind,
Izvorul viu și rece prin iarbă șerpuind,
Și vulturul sub ceruri înălțându-se în rotire,
Și vântul, val de aer, trecând în vâjâire.
Toți sunt în nepăsare, toți iute-l părăsesc,
Chiar bivoli dumesnici de el se răzlețesc,
Și numai, numai ghioaga din tufele uscate
Se pare că-l jelește duios ca pe un frate...

V

Amar de cine-n lume n-aude nici un glas,
Nici vede împrejur-i măcar urmă de pas!
Briar în neastâmpăr, atras de-al noptii soare,
Pășește pe câmpie ca un năluc de noapte
Privind pe sus... Deodată, prin stele când și când,
O palidă lumină apare lunecând.
El stă în neclintire! lumina cea ușoară
Sub formă de copilă cerească se coboară
Și vine de se pune zâmbind în calea lui,
Apoi încet purcede de-a lungul câmpului.
„Ah! ea-i!” strigă sârmanul și brațele întinde;
Dar flacăra mai vie la glasul-i se aprinde.
Și zborul își repede în aer strălucind.
Briar aleargă, trece prin umbră rătăcind,
Încalcă pe-un bivol ce-n cale întâlnește,
Îi pune ghioaga-n șolduri și pleacă vulturește.
Atunci de după dealuri Crai-noul răsărind
Văzu o fiară neagră pe câmpuri tropotind,
Urmată, amenințată de lupi flămânzi o sută,
Ș-un om pe ea călare, cu mintea lui pierdută,
Cu pletele-i zburlite, cu ochii înfocați,
Cu mâinile întinse spre codrii depărtați,
Răcnind, umplând câmpia de-o lungă văietare
Ce se întrecea-n groază cu-a lupilor urlare...
Și om, și lupi, și bivoli, vârtej misterios,
Cu zgomot dispărură în fundul întunecos!

VI

POEZII ONLINE

Din noaptea cea fatală Briar pe-a lui câmpie
N-au mai părut! De dânsul nimic nu se mai știe.
Dar peste șapte codri, deasupra unei râpi,
Se vede-un stol de vulturi ce mișcă din aripi.
Și peste râpa largă, adâncă, ngrozitoare,
În care nu pătrunde în veci voiosul soare,
Din mal în mal se-ntinde o punte de stejar...
Spun tainic vânătorii că-i ghioaga lui Briar.